

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ในการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของสตรี : กรณีศึกษาเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน จำนวน 343 คน และใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ที่ดำรงตำแหน่งและผู้ที่เคยลงรับสมัครในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี และสมาชิกสภาเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน ทั้งเพศหญิงและเพศชาย รวม 8 คน ผลการศึกษานำเสนอออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

4.1 ผลการศึกษาจากการสัมภาษณ์ผู้ที่ดำรงตำแหน่งและผู้ที่เคยลงรับสมัครในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี และสมาชิกสภาเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน

4.1.1 ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยการลงสมัครรับเลือกตั้งในตำแหน่งนายกเทศมนตรี หรือสมาชิกสภาเทศบาล

4.1.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานระหว่างเพศชายกับเพศหญิงในเรื่องการเมืองท้องถิ่น

4.1.3 ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน

4.2 ผลการศึกษาจากแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างประชาชนในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน

4.2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.2.2 ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นของสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

4.2.3 ความสนใจทางการเมืองท้องถิ่นของสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

4.2.4 การเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

4.2.5 ความคิดเห็นต่อการที่สตรีเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่น

4.2.6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทและการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี

4.2.7 ข้อเสนอแนะต่อบทบาทและการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี

4.1 ผลการศึกษาจากการสัมภาษณ์ผู้ที่ดำรงตำแหน่งและผู้ที่ลงรับสมัครในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี และสมาชิกสภาเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสัมภาษณ์สตรีผู้ที่ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน จำนวน 4 คน และฝ่ายบริหารของเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน จำนวน 4 คน ดังนี้

คนที่ 1 รองนายกเทศมนตรี อายุ 54 ปี เพศชาย เป็นคนในพื้นที่เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน โดยกำเนิด

คนที่ 2 รองนายกเทศมนตรี อายุ 53 ปี เพศชาย เป็นคนในพื้นที่เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน โดยกำเนิด

คนที่ 3 สมาชิกสภาเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน เขต 2 อายุ 47 ปี เพศชาย เป็นคนในพื้นที่เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน โดยกำเนิด

คนที่ 4 สมาชิกสภาเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน เขต 2 อายุ 52 ปี เพศชาย เป็นคนในพื้นที่เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน โดยกำเนิด

คนที่ 5 สมาชิกสภาเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน เขต 3 อายุ 45 ปี เพศหญิง เป็นคนในพื้นที่เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน โดยกำเนิด

คนที่ 6 สมาชิกสภาเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน เขต 3 อายุ 47 ปี เพศหญิง เป็นคนในพื้นที่เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน โดยกำเนิด

คนที่ 7 สมาชิกสภาเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน เขต 3 อายุ 53 ปี เพศหญิง เป็นคนในพื้นที่เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน โดยกำเนิด

คนที่ 8 สมาชิกสภาเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน เขต 3 อายุ 44 ปี เพศหญิง เป็นคนในพื้นที่เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน โดยกำเนิด

4.1.1 ความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลให้สตรีเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยการลงสมัครรับเลือกตั้งในตำแหน่งนายกเทศมนตรี หรือสมาชิกสภาเทศบาล

จากการสัมภาษณ์ผู้ที่ลงรับสมัครในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี และสมาชิกสภาเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอนทั้งเพศชาย และเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยการลงสมัครรับเลือกตั้งในตำแหน่งนายกเทศมนตรี หรือสมาชิกสภาเทศบาลว่า สาเหตุที่ทำให้ต้องการเข้ามามีส่วนทางการเมือง เพราะที่ผ่านมาได้ทำหน้าที่ช่วยเหลือ และพัฒนาสังคมมาโดยตลอด ไม่ว่าจะเป็นทำหน้าที่เป็น อาสาสมัครสาธารณสุข หัวหน้ากลุ่มเกษตรกร กลุ่มสตรี อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเมืองหมู่บ้าน คณะกรรมการชุมชน เป็นต้น ซึ่งการทำหน้าที่ดังกล่าวนี้ ทำให้รับรู้ปัญหา ความต้องการของประชาชนเป็นอย่างดี ตลอดจนการเป็นคนในพื้นที่เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน โดยกำเนิด จึงมีความต้องการให้เกิดการพัฒนาในด้านต่างๆ และต้องการให้มีกิจกรรม โครงการ พัฒนาคุณภาพ

ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งปัจจัยเหล่านี้เป็นแรงผลักดันให้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง โดยลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรี และสมาชิกสภาเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน นอกจากนี้จากการที่ได้คลุกคลีกับประชาชนในชุมชนมายาวนาน สามารถพูดคุยสื่อสาร และระดมความร่วมมือของประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมได้แล้ว ยังมีความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชนในชุมชน ทั้งความสัมพันธ์แบบเครือญาติ เพื่อนบ้าน คนรู้จัก จากความสัมพันธ์ดังกล่าวนี้ ก็สามารถสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนได้เป็นอย่างดี เพราะประชาชนต่างก็รับรู้ถึงพฤติกรรม และนิสัยของผู้สมัครฯ แต่ละคนเป็นอย่างดี ตลอดจนรับรู้ได้ว่า ใครที่ทำงานเพื่อชุมชน หรือมีจิตอาสาบริการสาธารณะที่ดี ซึ่งประชาชนก็สามารถตัดสินใจได้ในเบื้องต้น เพราะรับรู้ถึงประวัติความเป็นมาของผู้สมัครฯ แต่ละคนเป็นอย่างดี

สมาชิกสภาเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน เพศหญิง ที่ให้สัมภาษณ์ท่านหนึ่งได้แสดงความคิดเห็นที่น่าสนใจว่า การเมืองไทยในปัจจุบันไม่ได้ปิดกั้นเรื่องเพศ หรือห้ามไม่ให้เพศหญิงเข้ามามีบทบาททางการเมือง ประเทศไทยเปิดกว้างให้ทุกเพศ ทุกวัยได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น ในเรื่องของการลงสมัครรับการเลือกตั้งในตำแหน่งทางการเมืองท้องถิ่นครั้งนี้ เพราะด้วยความชอบเป็นการส่วนตัว ประกอบกับมั่นใจในคุณสมบัติของตนเอง ที่ได้ทำงานช่วยเหลือประชาชนในชุมชนต่างๆ มาโดยตลอด ประกอบกับมีประสบการณ์ในการทำงานพัฒนาชุมชนมาก่อน จึงมั่นใจว่า จะได้รับความไว้วางใจจากประชาชนให้เข้ามาทำหน้าที่เป็นตัวแทนของประชาชน จากผลการเลือกตั้งพบว่า ได้รับเลือกจากประชาชนให้ทำหน้าที่เป็นสมาชิกสภาเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน ถือได้ว่า การได้รับเลือกจากประชาชนในครั้งนี้การเป็นเพศหญิง ไม่ได้บ่งบอกถึงชัยชนะ แต่การที่ได้รับเลือกจากประชาชน เพราะเป็นคนทำงานเพื่อประชาชนจริง ทำงานคลุกคลีกับประชาชนมาโดยตลอด และลงพื้นที่ เข้าพบปะกับประชาชนอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ประชาชนเชื่อมั่นในตนเอง และลงคะแนนเสียงให้ ขณะที่เรื่องเพศชาย หรือเพศหญิง คิดว่าไม่เกี่ยวข้องที่ประชาชนจะนำมาใช้เป็นข้อพิจารณาลงคะแนนเสียง ซึ่งปัจจุบันสังคมและแนวคิดของประชาชนชาวไทยพัฒนาไปมากเรื่องเพศ จึงไม่ใช่ปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้หญิง

นอกจากนี้ รองนายกเทศมนตรี ได้สรุปถึงประเด็นความสำคัญที่เปิดโอกาสให้หน่วยงานต่างๆ ในประเทศไทยให้ความสำคัญในการส่งเสริม เปิดกว้างให้ผู้หญิงได้มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น เพราะจากสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับ พ.ศ. 2550 มาตรา 87 ได้กำหนดให้มีการคำนึงถึงสัดส่วนของหญิงและชายที่ใกล้เคียงกันไว้อย่างชัดเจน และมาตรา 97 กำหนดให้การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองต้องคำนึงถึงโอกาส สัดส่วนที่เหมาะสม และความเท่าเทียมกันระหว่างหญิงชายด้วย และในแผนพัฒนา

เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ได้กำหนดอย่างชัดเจนในยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมภูมิปัญญา และให้มีการส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชาย โดยเฉพาะบทบาทของผู้หญิงในการบริหารและการปกครองทุกระดับ มีเสริมสร้าง และปรับเปลี่ยนเจตคติในสังคมไทย ในเรื่องการเพิ่มโอกาสการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเมือง และการบริหารการปกครองทุกระดับของผู้หญิง เป็นต้น ซึ่งการให้ความสำคัญดังกล่าว ส่งผลให้การรวมตัวทางการเมืองของกลุ่มผู้หญิงมีความหลากหลาย จากในอดีตจะจำกัดวงอยู่เฉพาะผู้หญิงที่มีการศึกษา มีฐานะทางสังคม มาสู่การรวมกลุ่มของผู้หญิงในทุกๆระดับ ซึ่งรวมถึงผู้หญิงกลุ่มอาชีพต่างๆ โดยเฉพาะการที่กลุ่มผู้หญิงได้มีโอกาสเข้าดำรงตำแหน่งผู้นำระดับชุมชนท้องถิ่น ทั้งในรูปแบบของการเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาท้องถิ่น เป็นต้น ซึ่งเมื่อมองในพื้นที่ของเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน ถือได้ว่า ได้รับความสนใจจากกลุ่มสตรีในพื้นที่เป็นอย่างดี เพราะที่ผ่านมามีกลุ่มสตรี จำนวนมากได้เข้ามาลงสมัครรับเลือกตั้งนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน และการบริหารงานในแต่ละสมัยการบริหารงานของเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน จะมีผู้หญิง ได้รับการคัดเลือกจากประชาชนให้เข้ามาทำหน้าที่แทนประชาชนอยู่ด้วย ซึ่งถือเป็นเรื่องที่น่าสนใจ เพราะบทบาทของผู้หญิงในสมัยนี้ ก็สามารถสร้างการยอมรับ และความไว้วางใจจากประชาชนได้เป็นอย่างดี

4.1.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานระหว่างเพศชายกับเพศหญิงในเรื่องการเมืองท้องถิ่น

จากการสัมภาษณ์ผู้ที่ลงรับสมัครในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี และสมาชิกสภาเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอนทั้งเพศชาย และเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานระหว่างเพศชายกับเพศหญิงในเรื่องการเมืองท้องถิ่น ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ มองว่า การเมืองในปัจจุบันนี้ เพศชายกับเพศหญิง ไม่มีความแตกต่างกันว่าจะเป็นด้านการทำงาน ความรับผิดชอบ ภาวะผู้นำ ซึ่งปัจจุบันพบว่า ในระดับประเทศ นายกรัฐมนตรีเป็นเพศหญิง ในระดับกระทรวง กรม กอง ก็พบว่า มีผู้บริหารเป็นผู้หญิงหลายคนเช่นกัน เช่นเดียวกันกับเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน ซึ่งที่ผ่านมามีผู้หญิง ให้ความสำคัญและสนใจมาลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรี และสมาชิกสภาเมืองแม่ฮ่องสอนจำนวนมาก อีกทั้งคณะผู้บริหารเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน มีเพศหญิงเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองทุกสมัย บทบาทและหน้าที่ของผู้หญิงไม่ได้แตกต่างจากเพศชาย ขณะเดียวกันการทำงานบางด้านเพศหญิงก็สามารถทำได้ดีกว่าเพศชาย เช่น ความสามารถในการเจรจา ความอ่อนโยนในการทำงาน ความละเอียดอ่อนในการทำงาน ซึ่งถือได้ว่าทำได้ดีกว่าเพศชาย

นอกจากนี้ รองนายกเทศมนตรี และสมาชิกสภาเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน เพศชาย มีความคิดเห็นว่า การเมืองท้องถิ่น ไม่ใช่เรื่องของเพศชาย หรือเพศหญิง แต่การเมืองท้องถิ่นเป็นเรื่อง

ของประชาชนทุกคน ไม่มีตัวบท กฎหมายได้กำหนดให้การเมืองเป็นเรื่องหรือหน้าที่ของผู้ชาย ดังนั้นการที่เพศหญิง เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้นในปัจจุบัน ถือเป็นเรื่องที่ดี บ่งบอกถึง ความเป็นประชาธิปไตยของประเทศ ที่มีได้ปิดกั้นเรื่องเพศ อายุ ชนชั้น เชื้อชาติ และศาสนา ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า การบริหารงานในระดับท้องถิ่นนั้น สิ่งที่สำคัญคือ ผู้ที่จะเข้ามาทำหน้าที่เป็นตัวแทน ประชาชน จะต้องเข้าใจในบทบาท หน้าที่ของตนเอง มีความรับผิดชอบต่อท้องถิ่น มุ่งผลประโยชน์ ส่วนรวมและประชาชนเป็นหลัก ในเรื่องดังกล่าวนี้ไม่ว่าเพศชาย หรือเพศหญิงก็สามารถทำได้ไม่ แตกต่างกัน ซึ่งการทำงานเพื่อประชาชนหรือท้องถิ่นนั้น เป็นเรื่องจิตสำนึกส่วนบุคคลว่าพร้อม เสียสละ และมุ่งมั่นจะทำงานเพื่อประชาชนมากน้อยเพียงใด ซึ่งเรื่องเพศ ไม่ใช่ตัวตัดสินได้

ขณะเดียวกัน สมาชิกสภาเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน เพศหญิง ท่านหนึ่งได้ให้ข้อคิดเห็น ว่า การมีนักการเมืองหญิงมากขึ้นจะทำให้บรรยากาศการเมืองท้องถิ่นดีขึ้น เพราะหญิงชายมีนิสัย และพฤติกรรมไม่เหมือนกัน มีความเป็นไปได้ว่าหากมีผู้หญิงมากขึ้นน่าจะทำให้บรรยากาศ การเมืองท้องถิ่นดีกว่าทุกวันนี้ ผู้หญิงเรียบร้อยคงไม่ลุกขึ้นมาใช้คำไม่สุภาพ เตะถีบกันในสภาฯ และผู้หญิงมีความประนีประนอมกว่าผู้ชาย ซึ่งจะรับฟังและนำไปสู่ข้อสรุปที่ดีได้

4.1.3 ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน

จากการสัมภาษณ์ผู้ที่ลงรับสมัครในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี และสมาชิกสภาเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอนทั้งเพศชาย และเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองใน ระดับท้องถิ่นของสตรี ในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอนโดยรวมว่า ในปัจจุบันการบริหารงานของ เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน มีตัวแทนสตรีเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองโดยดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิก สภาเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน จำนวน 4 คน ซึ่งสมาชิกสภาฯ ทั้ง 4 คน นี้อยู่ในเขต 3 ทั้งหมด แสดง ให้เห็นชัดเจนว่า เขตนี้สตรีมีบทบาทมากกว่าผู้ชาย จึงได้รับการเลือกตั้งมา ซึ่งถือเป็นเรื่องที่ดีและ น่าสนใจ เพราะบ่งบอกได้ว่า การเมืองระดับท้องถิ่นของเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอนได้รับความสนใจ จากเพศหญิงมากขึ้น ทำให้เกิดการแข่งขันของผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งทั้งเพศชายและเพศหญิงมากขึ้น ทำให้ประชาชนมีทางเลือกที่หลากหลาย ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนหนึ่งมองว่า ข้อดีเมื่อมีผู้หญิงเข้าร่วม ในทางการเมือง คือ เป็นการสร้างความหลากหลาย ในการพัฒนา และเพิ่มประสิทธิภาพทาง การเมือง เนื่องจากมุมมองและประสบการณ์ที่แตกต่างจากชาย จะช่วยให้มีความละเอียดรอบคอบ ในการจัดสรรงบประมาณ และมีแผนงาน/โครงการที่ให้ความสำคัญกับงานด้านคุณภาพชีวิตของ ครอบครัวและชุมชน งานสวัสดิการสังคม ฯลฯ ซึ่งเป็นหนทางหนึ่งที่จะสร้างให้เกิดความเป็นธรรม ตามหลักการเป็นผู้แทนในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งเน้นที่การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการตัดสินใจในเรื่องสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของตนเอง ครอบครัว และชุมชน

ขณะเดียวกัน ผู้ให้สัมภาษณ์สมาชิกสภาเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอนเพศชาย และรองนายกเทศมนตรีเพศชาย ส่วนหนึ่งมองว่า การเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอนบางท่าน เข้าไปเพื่อผลประโยชน์ทางการเมือง หรือสืบสานผลประโยชน์ทางการเมืองของกลุ่มพรรคพวกเครือข่ายเดิมที่หมดวาระทางการเมืองไปแล้ว เมื่อเป็นเช่นนี้อาจทำให้บทบาทของสตรีถูกมองในแง่ลบ ไม่น่าประทับใจในสายตาของประชาชนได้ ซึ่งประเด็นปัญหานี้ สตรีที่เข้ามามีบทบาททางการเมืองในระดับท้องถิ่น ต้องเป็นตัวของตัวเอง ไม่ถูกชักจูงหรือชี้นำได้ง่ายจากกลุ่มผู้มีอิทธิพลหรือกลุ่มผลประโยชน์ ทำงานด้วยความมุ่งมั่น แสดงตัวตนให้ประชาชนได้เห็นอย่างชัดเจนว่า ทำงานเพื่อประชาชน ชุมชนอย่างแท้จริง มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้

ผู้ให้สัมภาษณ์ ได้เสนอแนวทางในการทำงานเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในทางการเมืองของสตรีไว้ว่า การส่งเสริมให้ผู้หญิงเข้ารวมการเมือง ได้แก่ การเพิ่มพูนความรู้ความสามารถให้กับผู้หญิง เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความเสมอภาค และความเป็นธรรมระหว่างหญิงชาย และเจตคติในคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และส่งเสริมการสร้างเครือข่าย เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ครอบครัวยุทธศาสตร์ ให้สังคมเห็นความสำคัญ กระตุ้นให้พรรคการเมืองเห็นความสำคัญของผู้หญิง ส่งเสริมผู้หญิงในการลงสมัครเลือกตั้งและเผยแพร่ความรู้แก่ผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง และการกำหนด มาตรการพิเศษในการสนับสนุนการมีส่วนร่วม ทางการเมืองของสตรี นอกจากนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์ที่เป็นเพศชาย ได้กล่าวว่า การที่ผู้หญิงต้องผันตัวเองมาสู่การเมือง จะต้องคิดให้มากกว่าปกติ ผู้หญิงต้องมีความพร้อมมากกว่าผู้ชาย ในแง่ที่ว่าผู้หญิงปกติแล้วอยู่กับเหย้าเฝ้ากับเรือน แม้จะทำงานก็ดูแลรับผิดชอบครอบครัว อาหารการกิน ญาติพี่น้องของผู้ชายของผู้หญิง เป็นหน้าที่ของผู้หญิงไทย เมื่อตัดสินใจจะเข้าสู่การเมืองจะต้องได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว ทั้งครอบครัวของฝ่ายหญิงและครอบครัวของฝ่ายชาย และก็ต้องมีความพร้อม หมายถึงภาระหน้าที่เหล่านั้นจะต้องเบาบางหรือมีคนรับผิดชอบ ต้องมีความพร้อมทั้งใจที่จะไม่ทำหน้าที่อย่างปกติเหมือนคนอื่น ต้องมีความพร้อมด้านการงาน ความเสียสละ เวลาส่วนตัว จึงจะทำการทำหน้าที่เป็นตัวแทนของประชาชนหรือการมาเป็นนักการเมืองผู้หญิงประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้น

4.2 ผลการศึกษาจากแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างประชาชนในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน

4.2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน จำนวน 343 คน ประกอบด้วย อายุ สถานภาพ ภูมิลำเนา ระยะเวลาการพักอาศัย การศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน การลงสมัครรับเลือกตั้งนายกเทศมนตรีหรือสมาชิกสภาเทศบาล และไปใช้สิทธิเลือกตั้งนายกเทศมนตรีหรือสมาชิกสภาเทศบาล ดังนี้

ตาราง 4.1 จำนวนและร้อยละกลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
18 – 30 ปี	86	25.1
31 – 40 ปี	99	28.9
41 – 50 ปี	126	36.7
51 ปีขึ้นไป	32	9.3
รวม	343	100.0

จากตาราง 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน ส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี ร้อยละ 36.7 รองลงมาคือ อายุระหว่าง 31 – 40 ปี ร้อยละ 28.9 อายุระหว่าง 18 – 30 ปี ร้อยละ 25.1 และอายุ 51 ปีขึ้นไป ร้อยละ 9.3 ตามลำดับ

ตาราง 4.2 จำนวนและร้อยละกลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
โสด	105	30.6
สมรส	221	64.4
หม้าย/แยกกันอยู่	17	5.0
รวม	343	100.0

จากตาราง 4.2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน ส่วนใหญ่ มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 64.4 รองลงมาคือ โสด ร้อยละ 30.6 และหม้าย/แยกกันอยู่ ร้อยละ 5.0 ตามลำดับ

ตาราง 4.3 จำนวนและร้อยละกลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามภูมิลำเนา

ภูมิลำเนา	จำนวน	ร้อยละ
เป็นคนในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอนโดยกำเนิด	252	73.5
ไม่ได้เป็นคนในพื้นที่เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน	91	26.5
รวม	343	100.0

จากตาราง 4.3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน ส่วนใหญ่เป็นคนในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอนโดยกำเนิด ร้อยละ 73.5 และไม่ได้เป็นคนในพื้นที่เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน ร้อยละ 26.5

ตาราง 4.4 จำนวนและร้อยละกลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยในชุมชนเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน

ระยะเวลาที่อาศัยในชุมชนเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1 ปี	17	4.9
1 – 5 ปี	37	10.8
6 – 10 ปี	52	15.2
10 ปีขึ้นไป	237	69.1
รวม	343	100.0

จากตาราง 4.4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน ส่วนใหญ่ อาศัยในชุมชนเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอนมาเป็นระยะเวลา 10 ปีขึ้นไป ร้อยละ 69.1 รองลงมาคือ อายุระหว่าง 6 – 10 ปี ร้อยละ 15.2 อายุระหว่าง 1 – 5 ปี ร้อยละ 10.8 และต่ำกว่า 1 ปี ร้อยละ 4.9

ตาราง 4.5 จำนวนและร้อยละกลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามการศึกษา

การศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	204	59.5
ปริญญาตรีขึ้นไป	139	40.5
รวม	343	100.0

จากตาราง 4.5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน ส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 59.5 และมีการศึกษาในระดับปริญญาตรี ขึ้นไป ร้อยละ 40.5

ตาราง 4.6 จำนวนและร้อยละกลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามอาชีพ

ภูมิลำเนา	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	91	26.5
พนักงานบริษัทเอกชน	28	8.2
เจ้าของกิจการ/ค้าขาย	64	18.7
รับจ้างทั่วไป	66	19.2
นักศึกษา	51	14.9
อื่นๆ ได้แก่ แม่บ้าน เกษตรกร	43	12.5
รวม	343	100.0

จากตาราง 4.6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 26.5 รองลงมาคือ รับจ้างทั่วไป ร้อยละ 19.2 เจ้าของกิจการ/ค้าขาย ร้อยละ 18.7 นักศึกษา ร้อยละ 14.9 อื่นๆ ได้แก่ แม่บ้าน เกษตรกร ร้อยละ 12.5 และพนักงานบริษัทเอกชน ร้อยละ 8.2 ตามลำดับ

ตาราง 4.7 จำนวนและร้อยละกลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 3,000 บาท	48	14.0
3,000 – 6,000 บาท	87	25.4
6,001 – 10,000 บาท	96	28.0
มากกว่า 10,000 บาท	112	32.6
รวม	343	100.0

จากตาราง 4.7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มากกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 32.6 รองลงมาคือ ระหว่าง 6,001 – 10,000 บาท ร้อยละ 28.0 ระหว่าง 3,000 – 6,000 บาท ร้อยละ 25.4 และน้อยกว่า 3,000 บาท ร้อยละ 14.0

ตาราง 4.8 จำนวนและร้อยละกลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามการลงสมัครรับเลือกตั้ง เพื่อเป็นนายกเทศมนตรีหรือสมาชิกสภาเทศบาล

การลงสมัครรับเลือกตั้งเพื่อเป็น นายกเทศมนตรีหรือสมาชิกสภาเทศบาล	จำนวน	ร้อยละ
เคย	21	6.1
ไม่เคย	322	93.9
รวม	343	100.0

จากตาราง 4.8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน ส่วนใหญ่ไม่เคยลงสมัครรับเลือกตั้งเพื่อเป็นนายกเทศมนตรีหรือสมาชิกสภาเทศบาล ร้อยละ 93.9 ขณะที่กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 6.1 เคยลงสมัครรับเลือกตั้งเพื่อเป็นนายกเทศมนตรีหรือสมาชิกสภาเทศบาล

ตาราง 4.9 จำนวนและร้อยละกลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งนายกเทศมนตรีหรือสมาชิกสภาเทศบาล

การออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งนายกเทศมนตรีหรือ สมาชิกสภาเทศบาล	จำนวน	ร้อยละ
ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	307	89.5
ไม่ได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	36	10.5
รวม	343	100.0

จากตาราง 4.9 พบว่า กลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน ส่วนใหญ่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งนายกเทศมนตรีหรือสมาชิกสภาเทศบาล ร้อยละ 89.5 และไม่ได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งนายกเทศมนตรีหรือสมาชิกสภาเทศบาล ร้อยละ 10.5

4.2.2 ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นของสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นของสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เป็นข้อคำถามที่สอบถามความรู้ ความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น โครงสร้างของเทศบาล ลักษณะการบริหารงานของเทศบาล และผู้ศึกษาได้สรุปภาพรวมของระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นของสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ดังนี้

ตาราง 4.10 จำนวนและร้อยละกลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น	จำนวน	ร้อยละ
กระจายอำนาจ	316	92.1
รวมศูนย์อำนาจ	27	7.9
รวม	343	100.0

จากตาราง 4.10 พบว่า กลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นว่า เป็นการปกครองแบบกระจายอำนาจ ร้อยละ 92.1 ขณะที่อีกร้อยละ 7.9 มีความรู้ความเข้าใจไม่ถูกต้อง ว่าเป็นการปกครองแบบรวมศูนย์อำนาจ

ตาราง 4.11 จำนวนและร้อยละกลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองของเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองของเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน	จำนวน	ร้อยละ
ส่วนกลาง	33	9.6
ส่วนท้องถิ่น	294	85.7
ไม่ทราบ	16	4.7
รวม	343	100.0

จากตาราง 4.11 พบว่า กลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองของเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอนที่ถูกต้องว่า เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน เป็นการปกครองที่เรียกว่า ส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 85.7 ขณะเดียวกันมีกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 9.6 เข้าใจผิดว่า เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน เป็นการปกครองแบบส่วนกลาง ร้อยละ 9.6 และไม่ทราบ ร้อยละ 4.7

ตาราง 4.12 จำนวนและร้อยละกลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับที่มาของนายกเทศมนตรี

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับที่มาของนายกเทศมนตรี	จำนวน	ร้อยละ
การเลือกตั้ง	334	97.4
การแต่งตั้ง	9	2.6
รวม	343	100.0

จากตาราง 4.12 พบว่า กลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับที่มาของนายกเทศมนตรี ว่ามาจากการเลือกตั้ง ร้อยละ 97.4 ขณะเดียวกันมีกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 2.6 เข้าใจผิดว่า นายกเทศมนตรีมาจากการแต่งตั้ง

ตาราง 4.13 จำนวนและร้อยละกลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่ของนายกเทศมนตรี

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่ของนายกเทศมนตรี	จำนวน	ร้อยละ
เป็นหัวหน้าในการออกกฎหมาย	15	4.4
เป็นหัวหน้าในการบริหารงาน	328	95.6
รวม	343	100.0

จากตาราง 4.13 พบว่า กลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจถูกต้อง ว่าหน้าที่ของนายกเทศมนตรี คือ เป็นหัวหน้าในการบริหารงาน ร้อยละ 95.6 ขณะที่กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 4.4 เข้าใจผิดว่า นายกเทศมนตรี มีหน้าที่เป็นหัวหน้าในการออกกฎหมาย

ตาราง 4.14 จำนวนและร้อยละกลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับที่มาของสมาชิกสภาเทศบาล

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับที่มาของสมาชิกสภาเทศบาล	จำนวน	ร้อยละ
จากการเลือกตั้ง	313	91.3
จากการแต่งตั้ง	30	8.7
รวม	343	100.0

จากตาราง 4.14 พบว่า กลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจถูกต้อง ว่าสมาชิกสภาเทศบาลมาจากการเลือกตั้ง ร้อยละ 91.3 ขณะที่ มีกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 8.7 เข้าใจผิด ว่าสมาชิกสภาเทศบาลมาจากการแต่งตั้ง

ตาราง 4.15 จำนวนและร้อยละกลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาเทศบาล

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาเทศบาล	จำนวน	ร้อยละ
2 ปี	9	2.6
3 ปี	15	4.4
4 ปี	319	93.0
รวม	343	100.0

จากตาราง 4.15 พบว่า กลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจถูกต้อง ว่าสมาชิกสภาเทศบาลมีวาระการดำรงตำแหน่ง 4 ปี ร้อยละ 93.0 ขณะเดียวกันมีกลุ่มตัวอย่างเข้าใจผิดว่า สมาชิกสภาเทศบาลมีวาระการดำรงตำแหน่ง 3 ปี ร้อยละ 4.4 และ 2 ปี ร้อยละ 2.6

ตาราง 4.16 จำนวนและร้อยละกลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามความรู้ความเข้าใจการออกกฎหมายที่มาจากเทศบาล

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับส่วนงานที่ออกกฎหมายในเทศบาล	จำนวน	ร้อยละ
ข้อบัญญัติจังหวัด	12	3.5
ข้อบัญญัติเมือง	18	5.2
เทศบัญญัติ	250	72.9
ไม่ทราบ	63	18.4
รวม	343	100.0

จากตาราง 4.16 พบว่า กลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจถูกต้อง ว่าการออกกฎหมายที่มาจากเทศบาล เรียกว่า เทศบัญญัติ ร้อยละ 72.9 ขณะเดียวกันมีกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ทราบ ร้อยละ 18.4 เข้าใจผิดว่า การออกกฎหมายที่มาจากเทศบาล เรียกว่า ข้อบัญญัติเมือง ร้อยละ 5.2 ข้อบัญญัติจังหวัด ร้อยละ 3.5

ตาราง 4.17 จำนวนและร้อยละกลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้เพื่อมาบริหารงานเองของเทศบาล

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้เพื่อมาบริหารงานเองของเทศบาล	จำนวน	ร้อยละ
ได้	263	76.7
ไม่ได้	80	23.3
รวม	343	100.0

จากตาราง 4.17 พบว่า กลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจถูกต้อง ว่าการจัดเก็บรายได้เพื่อมาบริหารงานเองของเทศบาลสามารถจัดเก็บเองได้ ร้อยละ 76.7 ขณะเดียวกันมีกลุ่มตัวอย่างที่เข้าใจผิด ร้อยละ 23.3 ว่า เทศบาลไม่สามารถจัดเก็บรายได้เพื่อมาบริหารงานเองได้

ตาราง 4.18 จำนวนและร้อยละกลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับส่วนงานที่ทำหน้าที่ดูแลและบริหารงานเทศบาลเมือง

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับส่วนงานที่ทำหน้าที่ดูแลและบริหารงานเทศบาลเมือง	จำนวน	ร้อยละ
สภาเทศบาล และพนักงานเทศบาล	55	16.0
สภาเทศบาล และนายกเทศมนตรี	182	53.1
นายกเทศมนตรี และพนักงานเทศบาล	64	18.7
คณะเทศมนตรี และสภาเทศบาล	42	12.2
รวม	343	100.0

จากตาราง 4.18 พบว่า กลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจถูกต้อง ว่าส่วนงานที่ทำหน้าที่ดูแลและบริหารงานเทศบาลเมือง คือ สภาเทศบาล และนายกเทศมนตรี ร้อยละ 53.1 ขณะเดียวกันมีกลุ่มอย่างที่ไม่เข้าใจผิดว่า ส่วนงานที่ทำหน้าที่ดูแลและบริหารงานเทศบาลเมือง คือ นายกเทศมนตรี และพนักงานเทศบาล ร้อยละ 18.7 สภาเทศบาล และพนักงานเทศบาล ร้อยละ 16.0 และคณะเทศมนตรี และสภาเทศบาล ร้อยละ 12.2

ตาราง 4.19 ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นของสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

ข้อคำถาม	ตอบถูก จำนวน (ร้อยละ)	ตอบผิด จำนวน (ร้อยละ)
1. การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการปกครองแบบกระจายอำนาจ	316 (92.1)	27 (7.9)
2. เทศบาลเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นการปกครองที่เรียกว่า ส่วนท้องถิ่น	294 (85.7)	49 (14.3)
3. นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้ง	334 (97.4)	9 (2.6)
4. นายกเทศมนตรีทำหน้าที่ใดในหน่วยงานเทศบาล เป็นหัวหน้าฝ่ายการบริหารงาน	328 (95.6)	15 (4.4)
5. สมาชิกสภาเทศบาล หรือ สท. มาจากการเลือกตั้ง	313 (91.7)	30 (8.7)

ตาราง 4.19 (ต่อ)

ข้อคำถาม	ตอบถูก จำนวน (ร้อยละ)	ตอบผิด จำนวน (ร้อยละ)
6. สมาชิกสภาเทศบาล หรือ สท. มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี	319 (93.0)	24 (7.0)
7. การออกกฎหมายที่มาจากเทศบาลเรียกว่า เทศบัญญัติ	250 (72.9)	93 (27.1)
8. เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอนสามารถจัดเก็บรายได้เพื่อมาบริหารงานเองได้	263 (76.7)	80 (23.3)
9. เทศบาลเมือง มีหน่วยงาน 2 หน่วยที่ทำหน้าที่ดูแลและบริหารงานคือ สภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี	182 (53.1)	161 (46.9)

จากตาราง 4.19 ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นของสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้ง 9 ข้อคำถาม พบว่า ข้อคำถามที่ 1 การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการปกครองแบบกระจายอำนาจ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบถูก ร้อยละ 92.1 และตอบผิด ร้อยละ 7.9

ข้อคำถามที่ 2 เทศบาลเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นการปกครองที่เรียกว่า ส่วนท้องถิ่น พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบถูก ร้อยละ 85.7 และตอบผิด ร้อยละ 14.3

ข้อคำถามที่ 3 นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้ง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบถูก ร้อยละ 97.4 และตอบผิด ร้อยละ 2.6

ข้อคำถามที่ 4 นายกเทศมนตรีทำหน้าที่ใดในหน่วยงานเทศบาล เป็นหัวหน้าฝ่ายการบริหารงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบถูก ร้อยละ 95.6 และตอบผิด ร้อยละ 4.4

ข้อคำถามที่ 5 สมาชิกสภาเทศบาล หรือ สท. มาจากการเลือกตั้ง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบถูก ร้อยละ 91.7 และตอบผิด ร้อยละ 8.7

ข้อคำถามที่ 6 สมาชิกสภาเทศบาล หรือ สท. มีวาระการดำรงตำแหน่ง คราวละ 4 ปี พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบถูก ร้อยละ 93.0 และตอบผิด ร้อยละ 7.0

ข้อคำถามที่ 7 การออกกฎหมายที่มาจากเทศบาลเรียกว่า เทศบัญญัติ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบถูก ร้อยละ 72.9 และตอบผิด ร้อยละ 27.1

ข้อคำถามที่ 8 เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอนสามารถจัดเก็บรายได้เพื่อมาบริหารงานเองได้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบถูก ร้อยละ 76.7 และตอบผิด ร้อยละ 23.3

คำถามที่ 9 เทศบาลเมือง มีหน่วยงาน 2 หน่วยที่ทำหน้าที่ดูแลและบริหารงานคือ สภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบถูก ร้อยละ 53.1 และตอบผิด ร้อยละ 46.9

ตาราง 4.20 ระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นของสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

ระดับความรู้ ความเข้าใจ	จำนวน	ร้อยละ
มีความรู้ความเข้าใจในระดับสูง (คะแนนระหว่าง 7 - 9)	266	77.6
มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง (คะแนนระหว่าง 4 - 6)	65	18.9
มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย (คะแนนระหว่าง 0 - 3)	12	3.5
รวม	343	100.0

จากตาราง 4.20 ระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นของสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นในระดับสูง ร้อยละ 77.6 รองลงมาคือ มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง ร้อยละ 18.9 และมีความรู้ความเข้าใจในระดับต่ำ ร้อยละ 3.5

4.2.3 ความสนใจเกี่ยวกับการเมืองท้องถิ่นของสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

ความสนใจเกี่ยวกับการเมืองสตรีของสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ประกอบด้วย การได้รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเมืองท้องถิ่น การติดตามข่าวสาร การพูดคุย การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองท้องถิ่น ดังนี้

ตาราง 4.21 จำนวนและร้อยละกลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามการรับทราบข่าวสารทางการเมืองท้องถิ่น

การรับทราบข่าวสารทางการเมืองท้องถิ่น	จำนวน	ร้อยละ
โทรทัศน์	60	17.5
วิทยุ	183	53.3
หนังสือพิมพ์	3	0.9
ทุกข้อที่กล่าวมา	76	22.2
อื่นๆ ได้แก่ อินเทอร์เน็ต ประกาศตามเสียงในหมู่บ้าน	21	6.1
รวม	343	100.0

จากตาราง 4.21 พบว่า กลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน ส่วนใหญ่รับทราบข่าวสารทางการเมืองท้องถิ่นจากวิทยุ ร้อยละ 53.3 รองลงมาคือ ทุกแหล่งข้อมูล ได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ ร้อยละ 22.2 จากโทรทัศน์ ร้อยละ 17.5 และจากแหล่งอื่นๆ ได้แก่ อินเทอร์เน็ต ประกาศตามเสียงในหมู่บ้าน ร้อยละ 6.1

ตาราง 4.22 จำนวนและร้อยละกลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามความสนใจติดตามการหาเสียงของผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง นายกเทศมนตรีหรือสมาชิกสภาเทศบาล

ความสนใจติดตามการหาเสียงของผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง นายกเทศมนตรีหรือสมาชิกสภาเทศบาล	จำนวน	ร้อยละ
ติดตาม	293	85.4
ไม่เคยติดตาม	50	14.6
รวม	343	100.0

จากตาราง 4.22 พบว่า กลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน ส่วนใหญ่ให้ความสนใจติดตามการหาเสียงของผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง นายกเทศมนตรีหรือสมาชิกสภาเทศบาล ร้อยละ 85.4 ขณะที่อีกร้อยละ 14.6 ไม่เคยติดตาม

ตาราง 4.23 จำนวนและร้อยละกลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามการพูดคุยเรื่องการเมืองท้องถิ่น

การพูดคุยเรื่องการเมืองท้องถิ่น	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคย	48	14.0
บางครั้ง	295	86.0
รวม	343	100.0

จากตาราง 4.23 พบว่า กลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน ส่วนใหญ่ให้ความสนใจพูดคุยเรื่องการเมืองท้องถิ่นเป็นบางครั้ง ร้อยละ 86.0 ขณะที่อีกร้อยละ 14.0 ไม่เคยพูดคุยเรื่องการเมืองท้องถิ่น

ตาราง 4.24 จำนวนและร้อยละกลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามความสนใจเรื่องการเมืองท้องถิ่น

ความสนใจเรื่องการเมืองท้องถิ่น	จำนวน	ร้อยละ
สนใจ	274	79.9
ไม่สนใจ	69	20.1
รวม	343	100.0

จากตาราง 4.24 พบว่า กลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน ส่วนใหญ่มีความสนใจเรื่องการเมืองท้องถิ่น ร้อยละ 79.9 ขณะที่ไม่สนใจเรื่องการเมืองท้องถิ่น ร้อยละ 20.1

ตาราง 4.25 จำนวนและร้อยละกลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามความคิดเห็นต่อการหาเสียงของผู้สมัครเลือกตั้งนายกเทศมนตรี หรือสมาชิกเทศบาล

ความคิดเห็นต่อการหาเสียงของผู้สมัครเลือกตั้งนายกเทศมนตรี หรือสมาชิกเทศบาล	จำนวน	ร้อยละ
ทั่วถึง	271	79.0
ไม่ทั่วถึง	72	21.0
รวม	343	100.0

จากตาราง 4.25 พบว่า กลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการหาเสียงของผู้สมัครเลือกตั้งนายกเทศมนตรี หรือสมาชิกเทศบาลว่า มีความทั่วถึง ร้อยละ 79.0 ขณะเดียวกันมีความคิดเห็นว่า ไม่ทั่วถึง ร้อยละ 21.0

ตาราง 4.26 จำนวนและร้อยละกลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามความคิดเห็นต่อความสำคัญของการเลือกตั้งท้องถิ่นต่อระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย

ความคิดเห็นต่อความสำคัญของการเลือกตั้งท้องถิ่นต่อระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย	จำนวน	ร้อยละ
มีความสำคัญ	330	96.2
ไม่น่ามีความสำคัญ	13	3.8
รวม	343	100.0

จากตาราง 4.26 พบว่า กลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า การเลือกตั้งท้องถิ่นมีความสำคัญต่อระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย ร้อยละ 96.2 ขณะที่อีกร้อยละ 3.8 เห็นว่า ไม่น่ามีความสำคัญ

ตาราง 4.27 จำนวนและร้อยละกลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามความคิดเห็นต่อการเลือกตั้งในท้องถิ่นต่อการพัฒนาท้องถิ่น

ความคิดเห็นต่อการเลือกตั้งในท้องถิ่นต่อการพัฒนาท้องถิ่น	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีการพัฒนาใดๆ	17	5.0
มีการพัฒนาเกิดขึ้น	326	95.0
รวม	343	100.0

จากตาราง 4.27 พบว่า กลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า การเลือกตั้งในท้องถิ่นส่งผลให้เกิดการพัฒนาในด้านต่างๆ ในท้องถิ่น ร้อยละ 95.0 ขณะที่อีกร้อยละ 5.0 เห็นว่า ไม่มีการพัฒนาใดๆ

4.2.4 การเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน

ตาราง 4.28 ระดับการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	ระดับการมีส่วนร่วม					$\bar{X}$	S.D	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. ท่านติดตามข่าวสารการเมืองระดับท้องถิ่นของท่านจากสื่อต่างๆ	21 (6.1)	86 (25.1)	190 (55.4)	42 (12.2)	4 (1.2)	3.23	.78	ปานกลาง
2. ท่านได้เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองในท้องถิ่น	18 (5.2)	37 (10.8)	177 (51.6)	82 (23.9)	29 (8.5)	2.80	.92	ปานกลาง

ตาราง 4.28 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	ระดับการมีส่วนร่วม					$\bar{X}$	S.D	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
3. ท่านให้ความสำคัญในการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง นายกเทศมนตรี และสมาชิกสภาเทศบาล	104 (30.3)	77 (22.4)	89 (25.9)	17 (5.0)	56 (16.3)	3.45	1.39	มาก
4. การไปใช้สิทธิการเลือกตั้งเพราะผู้อื่นโน้มน้าว	8 (2.3)	34 (9.9)	118 (34.4)	80 (23.3)	103 (30.0)	2.31	1.07	น้อย
5. ท่านได้ติดตามและตรวจสอบการทำงานของหน่วยงานเทศบาล	3 (0.9)	88 (25.7)	166 (48.4)	58 (16.9)	28 (8.2)	2.94	.88	ปานกลาง
6. ท่านมีการเสนอข้อคิดเห็นที่เกี่ยวกับการทำงานของเทศบาลต่อผู้เกี่ยวข้องในหน่วยงาน	16 (4.7)	49 (14.3)	163 (47.5)	90 (26.2)	25 (7.3)	2.83	.92	ปานกลาง
7. ท่านได้เข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนในการจัดการปัญหาท้องถิ่น	7 (2.0)	90 (26.2)	161 (46.9)	66 (19.2)	19 (5.5)	3.00	.87	ปานกลาง
8. ท่านได้เข้าร่วมกิจกรรมในการกำหนดนโยบายเพื่อนำมาใช้ในพื้นที่ของท่าน	8 (2.3)	77 (22.4)	149 (43.4)	73 (21.3)	36 (10.5)	2.85	.96	ปานกลาง
9. ท่านไปร่วมกิจกรรมทางการเมือง เพราะทราบข่าวสารจากสื่อต่างๆ	7 (2.0)	69 (20.1)	169 (49.3)	68 (19.8)	30 (8.7)	2.87	.90	ปานกลาง
ภาพรวม ระดับการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี						2.92	.64	ปานกลาง

จากตาราง 4.28 ระดับการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.92 เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็นพบว่า สตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน มีส่วนร่วมในระดับมากในการให้ความสำคัญในการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง นายกเทศมนตรี และสมาชิกสภาเทศบาล (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45)

นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน มีส่วนร่วมในระดับ ปานกลางในการติดตามข่าวการเมืองระดับท้องถิ่นของท่านจากสื่อต่างๆ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.23) ได้เข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนในการจัดการปัญหาท้องถิ่น (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00) ได้ติดตามและตรวจสอบการทำงานของหน่วยงานเทศบาล (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.94) ไปร่วมกิจกรรมทางการเมือง เพราะทราบข่าวสารจากสื่อต่างๆ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.87) ได้เข้าร่วมกิจกรรมในการกำหนดนโยบาย เพื่อนำมาใช้ในพื้นที่ของท่าน (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.85) ได้มีการเสนอข้อคิดเห็นที่เกี่ยวกับการทำงานของเทศบาลต่อผู้เกี่ยวข้องในหน่วยงาน (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.83) และได้เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองในท้องถิ่น (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.80)

ขณะเดียวกันกลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน มีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิการเลือกตั้ง เพราะผู้อื่นโน้มน้าวในระดับน้อย (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.31)

4.2.5 ความคิดเห็นต่อการที่สตรีเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่น

ตาราง 4.29 ระดับความคิดเห็นต่อการที่สตรีเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่น

ความคิดเห็นต่อการที่สตรีเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D	แปลผล
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง			
1. สตรีมีความสามารถในการทำงานได้เท่าเทียมกับผู้ชาย	97 (28.3)	212 (61.8)	31 (9.0)	3 (0.9)		4.17	.61	เห็นด้วย
2. เรื่องการเมืองเป็นเรื่องต้องห้าม สำหรับผู้หญิง	7 (2.0)	33 (9.6)	23 (6.7)	104 (30.3)	176 (51.3)	1.81	1.05	ไม่เห็นด้วย
3. ผู้หญิงขาดการสนับสนุนให้ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง	21 (6.1)	154 (44.9)	132 (38.5)	27 (7.9)	9 (2.6)	3.44	.82	เห็นด้วย

ตาราง 4.29 (ต่อ)

ความคิดเห็นต่อการที่สตรี เข้าไปมีส่วนร่วมทางการ เมืองในระดับท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D	แปลผล
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง			
4. ผู้หญิงมีความกระตือรือร้น ในการเข้าไปมีส่วนร่วม ทางการเมืองเทียบเท่าผู้ชาย	48 (14.0)	196 (57.1)	74 (21.6)	6 (1.7)	19 (5.5)	3.72	.92	เห็นด้วย
5. เมื่อสตรีได้เข้าไปทำงาน ในองค์กรทางการเมืองแล้ว จะถูกครอบงำความคิดในการ ทำงานจากผู้บริหารที่เป็นเพศ ชาย	6 (1.7)	108 (31.5)	106 (30.9)	93 (27.1)	30 (8.7)	2.90	1.00	ไม่ แน่ใจ
6. ประชาชนให้การยอมรับ ผู้หญิงในการเข้าดำรง ตำแหน่งทางการเมืองไม่ว่า จะเป็นนายกเทศมนตรี หรือ สมาชิกสภาเทศบาล	37 (10.8)	196 (57.2)	97 (28.3)	7 (2.0)	6 (1.7)	3.89	3.02	เห็นด้วย
7. นายกเทศมนตรี หรือ สมาชิกสภาเทศบาล ที่เป็น ผู้หญิงในพื้นที่ของท่าน มี คุณสมบัติที่เหมาะสมในการ ทำงานในหน่วยงานเทศบาล	13 (3.8)	199 (58.0)	111 (32.4)	17 (5.0)	3 (0.9)	3.59	.68	เห็นด้วย
8. ความเชื่อและค่านิยมเก่าๆ ในการยกย่องผู้ชายใน การเมือง ทำให้ผู้หญิงมีส่วน สำคัญน้อยมาก	35 (10.2)	110 (32.1)	71 (20.7)	45 (13.1)	82 (23.9)	2.92	1.34	ไม่ แน่ใจ

ตาราง 4.29 (ต่อ)

ความคิดเห็นต่อการที่สตรี เข้าไปมีส่วนร่วมทางการ เมืองในระดับท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D	แปลผล
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง			
9. ควรให้การส่งเสริมหรือ สนับสนุนให้ผู้เข้าไปมีส่วน ร่วมทางการเมืองในเทศบาล	86 (25.1)	166 (48.4)	71 (20.7)	4 (1.2)	16 (4.7)	3.88	.95	เห็นด้วย
ภาพรวมความคิดเห็นต่อการที่สตรีเข้าไปมีส่วนร่วม ทางการเมืองในระดับท้องถิ่น						3.42	.60	เห็นด้วย

จากตาราง 4.29 ระดับความคิดเห็นต่อการที่สตรีเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่น พบว่า ภาพรวมกลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอนเห็นด้วยต่อการที่สตรีเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่น โดยเห็นด้วยที่สตรีมีความสามารถในการทำงานได้เท่าเทียมกับผู้ชาย (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17) รองลงมาคือ ประชาชนให้การยอมรับผู้หญิงในการเข้าดำรงตำแหน่งทางการเมืองไม่ว่าจะเป็นนายกเทศมนตรี หรือสมาชิกสภาเทศบาล (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89) ควรให้การส่งเสริมหรือสนับสนุนให้ผู้เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองในเทศบาล (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88) ผู้หญิงมีความกระตือรือร้นในการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองเทียบเท่าผู้ชาย (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88) ผู้หญิงมีความกระตือรือร้นในการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองเทียบเท่าผู้ชาย (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72) นายกเทศมนตรี หรือสมาชิกสภาเทศบาล ที่เป็นผู้หญิงในพื้นที่ มีคุณสมบัติที่เหมาะสมในการทำงานในหน่วยงานเทศบาล (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59) และผู้หญิงขาดการสนับสนุนให้ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44)

นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน ไม่แน่ใจต่อความเชื่อและค่านิยมเก่าๆ ในการยกย่องผู้ชายในการเมือง ทำให้ผู้หญิงมีส่วนสำคัญน้อยมาก (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.92) และเมื่อสตรีได้เข้าไปทำงานในองค์กรทางการเมืองแล้วจะถูกครอบงำความคิดในการทำงานจากผู้บริหารที่เป็นเพศชาย (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.90)

ขณะเดียวกันไม่เห็นด้วย ที่เรื่องการเมืองเป็นเรื่องต้องห้าม สำหรับผู้หญิง (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.81)

4.2.6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทและการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี

จากการสอบถามกลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอนมีกลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งได้แสดงความคิดเห็นต่อบทบาททางการเมืองของสตรี ไว้หลากหลายประเด็น อาทิ มองบทบาททางการเมืองของสตรีไว้ว่า ผู้หญิงมีส่วนร่วมในทางการเมืองไม่มากเท่าที่ควร เห็นได้จากจำนวนจากจำนวนผู้หญิงที่ได้รับเสียงจากประชาชนให้เข้ามาทำงานในเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน ซึ่งในปัจจุบันมีสมาชิกสภาเทศบาลเพียงจำนวน 4 คน ในด้านการทำหน้าที่หรือการแสดงบทบาทด้านต่างๆ สมาชิกสภาเทศบาลที่เป็นผู้หญิงทั้ง 4 คน ก็สามารถทำได้ดีทั้งในด้านการทำงานร่วมกับประชาชน การประสานกับภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ขณะที่การทำงานในบางด้าน สมาชิกสภาเทศบาลที่เป็นผู้หญิงก็สามารถทำได้ดีกว่าผู้ชาย เพราะผู้หญิงมีความละเอียดในการทำงาน เอาใจใส่ในปัญหา ความต้องการของประชาชน ชุมชนได้ดีกว่า

นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอนมีความคิดเห็นว่า ปัจจุบันการเมืองท้องถิ่นของประเทศไทย มีผู้หญิงเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น แต่กระบวนการเลือกตั้งยังคงมีการไว้วางใจในการเลือกผู้หญิงน้อย ดังนั้น การที่จะเข้ามามีบทบาททางการเมืองนั้น ผู้หญิงต้องปรับทัศนคติ โดยการสร้างความเชื่อมั่นในการเมือง อย่างมองว่าการเมืองเป็นเรื่องสกปรก แต่เป็นเรื่องใกล้ตัวที่ต้องใส่ใจ ไม่เบียดหรือเกลียดงานด้านการเมือง เพื่อสร้างความเท่าเทียมให้เกิดขึ้นในเชิงปฏิบัติ ขณะเดียวกันอีกส่วนหนึ่ง มีความคิดเห็นว่า ในปัจจุบันผู้หญิง เริ่มมีบทบาททางการเมืองมากยิ่งขึ้น และได้รับโอกาสให้เข้ามามีบทบาทในการเมือง เชื่อมั่นว่าผู้หญิงไทยทุกคนหากได้รับโอกาสจากประชาชน ก็จะสามารถทำหน้าที่ทางการเมืองได้ดี ไม่แพ้ผู้ชาย สังคมไทยควรปรับเปลี่ยนทัศนคติ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้หญิงไทยเข้ามาทำงานด้านการเมืองมากขึ้น เพื่อเป็นตัวแทนที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจในการบริหารบ้านเมือง ผู้ที่เกี่ยวข้องต้องพยายามเชิญชวน สนับสนุนให้ผู้หญิงที่สนใจ ก้าวเข้ามาสู่งานด้านการเมือง เพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรบุคคลที่มีอยู่อย่างเป็นประโยชน์

4.2.7 ข้อเสนอแนะต่อการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี

จากการสอบถามกลุ่มตัวอย่างสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน พบว่า มีกลุ่มตัวอย่างที่ได้ให้ข้อเสนอแนะต่อการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี สรุปได้ดังนี้

1. การเมืองไม่ใช่เรื่องของใครคนใด คนหนึ่ง หรือเพศชาย เพศหญิง ดังนั้นหากผู้หญิงได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองแล้ว สิ่งที่สำคัญคือ ความตระหนัก ความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตนเองทางการเมือง อีกทั้งต้องมีความโปร่งใสในการทำงาน ให้ความสำคัญกับผลประโยชน์ส่วนร่วม และประชาชนเป็นหลัก

2. ผู้หญิง จะต้องพัฒนาความรู้ ประสบการณ์ในการทำงานของตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำงานด้านต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3. ความคิดเห็นของประชาชนบางส่วน อาจมองว่า ผู้หญิงควรมีหน้าที่เป็นแม่ศรีเรือน ทำงานบ้านเป็นหลัก และการเมืองเป็นเรื่องของผู้ชาย ซึ่งผู้หญิงสมัยใหม่ จะต้องพัฒนาบทบาท หรือแสดงผลงานให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบอย่างทั่วถึงว่า ตนเองสามารถทำหน้าที่ในด้านต่างๆ ไม่แพ้ผู้ชาย
4. ควรตั้งโครงการและกิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีผู้หญิงมีส่วนร่วมในทางการเมืองเพิ่มขึ้น
5. ควรเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่สตรี ประชาชนในชุมชนในเรื่องความเสมอภาค ระหว่างหญิงและชาย และบทบาทหญิงชาย
6. มีการดำเนินการส่งเสริม เตรียมความพร้อมและเสริมสร้างศักยภาพ ด้านภาวะผู้นำ แก่สตรีที่ จะลงสมัครรับเลือกตั้งทุกระดับอย่างทั่วถึง และเป็นระบบ
7. ส่งเสริมและสนับสนุนสตรีที่มีศักยภาพในชุมชนให้ลงสมัครในตำแหน่งทางการเมือง และการบริหารทุกระดับ
8. เพิ่มสมรรถนะแก่สตรีที่เข้าสู่การเมือง และการบริหาร เกี่ยวกับกระบวนการ ในการกำหนดนโยบายสาธารณะ โดยคำนึงถึงประโยชน์ จริยธรรม จรรยาบรรณ และธรรมาภิบาล
9. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ ปลุกฝังจิตสำนึก อุดมการณ์ ค่านิยม จริยธรรม วัฒนธรรมประชาธิปไตย และธรรมาภิบาลแก่ผู้นำสตรีทุกระดับอย่างจริงจังและต่อเนื่อง